

Vliv sub/urbanizace na přírodní prostředí

Zpracoval: Petr HAVEL

Vedoucí bakalářské práce: RNDr. Tomáš Chuman, Ph.D.

Předložená bakalářská práce Petra Havla „**Vliv sub/urbanizace na přírodní prostředí**“ obsahuje 65 stran textu včetně seznamu literatury, 3 strany mapových příloh a 2 strany fotografických příloh. Autor se zabývá vysoce aktuální problematikou dopadů procesu komerční suburbanizace na vybrané složky přírodního prostředí.

Práce je členěna do 8 základních kapitol včetně závěru a seznamu literatury. V úvodních kapitolách jsou stanoveny cíle práce, následuje obecné představení problematiky procesu suburbanizace a jsou definovány hlavní termíny, se kterými autor dále pracuje. V rešeršních kapitolách, které představují stěžejní část práce, se pak autor zabývá hodnocením dopadů suburbanizace na vybrané složky přírodního prostředí na základě studia především zahraniční literatury. V dalších částech práce jsou prezentovány a diskutovány výsledky vlastního výzkumu, zaměřeného na analýzu záboru půd objekty komerční suburbanizace na příkladu dálnice D1.

Předložená práce je po formální stránce zpracována na dobré úrovni, obsahuje jen několik málo překlepů, které jsem vyznačil přímo do textu, grafické i tabelární přílohy jsou přehledné a pečlivě zpracované. Z formálních poznámek je nutné vytknout absenci některých titulů v seznamu literatury (např. Sýkora, 2002), popř. jejich rozdílnou citaci v textu a seznamu literatury (např. Ouředníček, 2008 vs. Ouředníček et al., 2008). Jako poněkud nelogické a lehce matoucí se může jevit členění práce do kapitol, resp. jejich označení. Pokud se předkládaná studie jmenuje „**Vliv sub/urbanizace na přírodní prostředí**“ předpokládal bych logické členění rešeršních kapitol dle dopadů procesu na jednotlivé složky krajiny (např. klimatické poměry – kvalita ovzduší; antropogenní transformace reliéfu; degradace půd atd.). Kapitoly nejsou s výjimkou třetího oddílu číslovány, hierarchii jejich řazení je proto možné vysledovat pouze částečně z formátu nadpisu, ani zde jsem nenalezl jasnou logiku. Některé odstavce či celé subkapitoly jsou zařazeny dle mého názoru nesprávně a zbytečně tak snižují úroveň jinak velmi zdařilé rešerše. Jedná se zejména o zařazení podkapitol *Možnosti vzdělávání obyvatelstva* v bloku **3. Sub/urbanizace a biodiverzita, ekologie příměstských oblastí**, resp. podkapitol *Možnosti omezení negativních dopadů urbanizace krajiny* a *Krajinný plán a EIA* v oddíle **4. Ztráta původní krajiny a její degradace, charakteristické rysy příměstské krajiny**. Tyto kapitoly reflektují možnosti odezvy společenského systému na negativní dopady procesu suburbanizace, proto by měly být zařazeny spíše do samostatného bloku. Podobně se v textu objevují nelogicky zařazené odstavce bezprostředně nesouvisející s tématem kapitoly (např. definice a charakteristika tepelného ostrova města v kapitole Homogenizace bioty výstavbou města a dopravní infrastrukturou – s.16., odst. 3). Autor by se v dalších odborných textech měl vyvarovat neoborných či expresivních výrazů a slovních spojení jako např. „zdraví krajiny“ (s. 31, ř. 5); „agresivní odtok“ (s. 31, ř. 21), „průměrná okolní teplota“ (s. 20, ř. 15), „znehodnocené povrchy“ (opakovaně), byť uvedených v uvozovkách. Stejně tak je třeba upozornit na nevhodné formulace typu „krajinný plán by měl obsahovat nejen krajinnou ekologii...“ (s. 27).

Po odborné stránce je studie zpracována na vysoké úrovni, autor na základě pečlivé rešerše a následné analýzy vstupních dat přináší nové a často překvapivé poznatky o rozsahu komerční suburbanizace vázané na dopravní infrastrukturu a o jejích dopadech především na půdní prostředí. Autor tak významně přispěl k řešení mezioborového výzkumného úkolu, výsledky jeho práce rozhodně ocení i kolegové z příbuzných geografických oborů. Autor prokázal dobrou schopnost práce s dostupnou zahraniční i tuzemskou literaturou zcela odlišného zaměření – od odborných článků, přes aplikované urbanistické studie až po relevantní legislativní předpisy. Ve vlastním výzkumu pak prezentuje schopnosti kvalitního zpracování geografických dat a kritického zhodnocení výsledků.

Na závěr si dovoluji vznést 1 připomínku a 2 dotazy:

- *Při popisu významu biodiverzity či výčtu mechanismů jejího poklesu doporučuji autorovi vycházet z klasických monografií či primárních informačních zdrojů z oblasti ekologie a biogeografie, uvedenou didaktickou publikaci (Matějček, 2008) nelze považovat za adekvátní a vyčerpávající.*
- *Pokusil se autor o porovnání výsledků vlastní vektorizace zastavěných ploch s jinými datovými podklady o krajinném pokryvu (CORINE Land Cover, ZABAGED)? Srovnání by*

mohlo představovat zajímavou informaci o přesnosti a vypovídací schopnosti uvedených databází.

- *Autor uvádí, že v období mezi lety 1990 až 2000 došlo k celkovému nárůstu sub/urbánních ploch o 92km². Ve zprávě MŽP z r. 2009 se za stejné období uvádí nárůst pouze o 50km² (naopak mezi lety 2000 a 2006 více než 195 km²!). Čím si autor tento veliký rozdíl vysvětluje?*

Přes výše uvedené připomínky, které mohou posloužit jako inspirace při další práci autora, se domnívám, že předložená práce splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji proto komisi přijmout práci k obhajobě a hodnotit ji stupněm výborně.

V Praze 12.6.2010

RNDr. Dušan Romportl, Ph.D.